

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. január 6.

4. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petít sorja 40 fillér.

Az osztrák tengerhajózás harca ellenünk.

Elsőrendű jelentőséggel való ránk nézve az osztrák Industrierath legutóbbi tárgyalása a legaktuálisabb kereskedelmi tengerészeti kérdésekről.

Escher és Economo bizottsági tagok az V. szakosztály (tengerhajózás) nevében azt a kérdést intézték a kereskedelmi miniszterhez, adjon tájékoztatást arról, hogy mikorra lehet várni a délamerikai és a keletafrikai hajózási összeköttetés régen vajudó ügyének rendezését és végleges elintézését.

A kereskedelmi minisztérium képviselőjében jelen volt Wimmer min. tanácsos azt válaszolta, hogy az utolsó hónapokban e téren a hajózási vállalatok közt közeledés történt, aminek eredménye előreláthatólag a forgalmi területeknek kölcsönös egyetértéssel való megosztása lesz.

Az argentinai forgalom az Austro—Americana-nak fog fentartani, a braziliai szolgálatra nézve pedig egyezmény fog létrejönni az Austro—Americana, az osztrák Lloyd és a Navigazione Libera Triestina között, amelyek váltakozva fogják a járatokat ezen viszonylatban fentartani.

Mindaddig, amíg ez az egyezmény megkötetik, ideiglenesen a Lloyd fogja ezen forgalmat lebonyolítani. Abban az esetben pedig, ha a megállapodás, amelyre most alapos kilátás van, a legrövidebb időn belül nem jön létre, a kormánynak már kész a programja, amely teljesen és minden irányban ki fogja elégíteni az ezen hajózási összeköttetésekhez fűződő osztrák gazdasági érdekeket.

Economo azt javasolja, hogy a kormány a megegyezésre 1909. január végéig ultimátumot adjon a hajózási vállalatoknak és azon további óhaját terjeszti a kormány elé, hogy a Maroccoval való hajózási összeköttetés osztrák részről megvalósíttassék.

Schweiger tanácsos pártolja Economo javaslatát, de hangsúlyozza, hogy a Trieszt—argentinai összeköttetésnek az a hátránya, hogy a hazatérő járaton kevés a rakomány.

Kuffler az ideiglenes megoldás ellen száll sikra.

Fries államtitkár röviden reflektált a felszólalásokra.

Ez a rövid tartalma az ipartanács tengerészeti tanácskozásának, amelyből eléggé kiviláglik, hogy az osztrák tengerészet pozíciójának szilárdítását és kiterjesztését azokon a területeken igyekszik megvalósítani, amelyeken a magyar tengerészet már évtizedek óta jól be van vezetve.

Itt van a régóta huzódó kérdés: a dél-amerikai hajójáratok ügye.

Erről most hitelesen tudjuk, hogy rajta osztozkodnak a Lloyd, az Austro—Americana és a Società Libera Triestina. Tehát három

osztrák hajózási vállalat. Jó lesz talán az emlékébe idézni az illetékes osztrák köröknek, hogy a braziliai összeköttetést már a nyolcvanas évek derekán a magyar Adria társaság indította meg, amely később a nyolcvanas évek végén, a két kormány egyezkedésének eredményeképpen, egyezményes viszonyba lépett az osztrák Lloyd társasággal.

Husz évén át zavartalan volt ez a berendezkedés s úgy látszik Ausztria most elérkezettnek látja az időt, hogy Magyarországot egészen kiszorítsa ebből a forgalomból.

A múlt évben még csak arról volt szó, hogy az Adria és a Lloyd az argentinai szolgálatról mondjanak le az Austro—Americana javára, amit meg is tettek és már egy éve megszűnt a braziliai járatoknak Argentínáig való meghosszabítása, amely forgalmat az Austro—Americana vette át.

Az új vállalkozás nem járt az első évben a remélt eredménnyel, az Austro—Americana tehát, amely mögött tudvalevőleg az osztrák kormány áll, most az egész délamerikai forgalmat akarta monopolizálni kényszerűen vállalt társaival, a másik két osztrák társasággal együtt.

Ez az egyik ránk fontossággal való aktualitás.

A másik pedig az, hogy Marocóra is szemet vetett Ausztria, ahová tudvalevőleg szintén az Adria hajói járnak. Igaz, hogy ebben a viszonylatban a magyar tengerészet gyengeségének erős tanubizonyosságát nyitotta. 1902-ben kététhetenként szolgálatot rendezett be az Adria ezen forgalomba, de ezt alig egy év alatt beszüntette és azóta a hajói csak havonként járnak az északafrikai partokra.

Igaz, hogy veszteséges volt a járatok fenntartása, de a terjeszkedésre éedemes lett volna ráfizetni a jövő érdekében. A harc eszerint sok irányban indul meg Magyarország és Ausztria között: Délamerika, Marocco, London, Dalmácia. Egyelőre éppen elég.

Horvát hivatalos nyelv Dalmáciában.
Zárából jelentik, hogy január elsején a dalmát helytartóság az állami hivatalokban újfajta nyomtatványokat vezetett be, amelyek teljesen horvát nyelvűek. A helytartóság eme ténykedésével most már hivatalosan is a horvát nyelv van államnyelvnek elismerve. Eddigélé a politikai hatóságoknál vagy olasznyelvű, vagy horvát-olasz és német-horvát-olasz nyelvű nyomtatványok voltak használatban. Ezeket most használaton kívül helyezik. Az olasz lakosság körében emiatt nagy elégedetlenség uralkodik.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

A világtengerészet helyzete.

A világtengerészet legnagyobb piacain post az év végén állandó téma a tengerhajózás konjunkturája. Mindenki tudja, hogy a tengerészet még sohasem élt át olyan súlyos időket, mint legutóbb és ha van is rá remény, hogy a helyzet valamennyire fel fog szabadulni a mostani nyomás alól, mégis nagy kérdés, hogy mikorra fog a normális mederbe visszaterhetni.

A tanácskozásoknak, vitáknak, polemikáknak a tengeri hajók statisztikája az alapja, mert az kétségtelen, hogy az elmúlt évek óriási hajóépítkezése egyik legfőbb oka volt válságos helyzet bekövetkezésének. Ez a statisztika a következő érdekes adatokat tünteti fel:

Év	Uj hajók brutto regisz. tonna tart.	Elvesztett hajók brutto regisz. tonna tart.	Évi szap. bruttó reg. tonnája
1897	1,332.000	712.000	620.000
1898	1,893.000	735.000	1,160.000
1899	2,122.000	727.000	1,395.000
1900	2,304.000	752.000	1,552.000
1901	2,617.000	746.000	1,871.000
1902	2,503.000	740.000	1,763.000
1903	2,146.000	744.000	1,402.000
1904	1,988.000	721.000	1,267.000
1905	2,515.000	725.000	1,790.000
1906	2,920.000	762.000	2,158.000
1807	2,778.000	794.000	1,984.000
1908	1,600.000	800.000	800.000

Ezen adatokból kiviláglik, hogy a világtengerészet évenként egy és fél millió tonnával több hajóterületet bocsát a világgforgalom céljaira.

Most az a kérdés, hogy az összhang a világgforgalom fejlődése és a tengerészet eszközeinek szaporítása között fennáll-e? A fuvardíjak piacának hullámlása azt mutatta az utolsó 11 év folyamán, hogy a hajókinálat sokkal nagyobb mint a kereslet és ennek következtében a szabadhajózásban foglalkoztatott hajók a kiváló konjunkturális esztendőktől eltekintve, állandóan nehéz viszonyokkal küzdöttek meg.

A tengerészet fejlődésének, helyesebben a hajók úrtartalombeli óriási növekedésének a magyarázata tulajdonképpen abban a körülményben keresendő, hogy a nemzetek folyton fokozzák tengeri érdekeik kiterjesztését és szilárdítását és ha valamely nemzet egy lépést tesz előre, a másik, hacsak módjában áll, követi a példát.

Világos, hogy a világtengerészet most jutott el a legkorszakosabb átalakulás küszöbéhez. A nemzeti flottát mindenütt annyira erősítik, hogy a nemzeti gazdasági érdekek sehol se legyenek utalva idegen hajózásra, amely természetéből folyólag idegen nemzet érdekeit nem szolgálhatja.

Amikor azonban egészen a homlokterbe fog jönni az a törekvés, hogy a tengeren átmenő nemzeti külkereskedelem lebonyolítása csak nemzeti hajóknak biztosíttassék, abban a pillanatban meglesz a legnagyobb összeütközés az egymással szemben álló érdekek között.

Az egyik állam exportja a másik importját jelenti, és ha a leboncolásra mindkettő igényt tart, a legnehezebb helyzet fog előállni. Ennek a részben való bekövetkezésétől azonban nem állunk távol s ilyen helyzet küszöbén az egyedüli tanács, amelyet magunknak adhatunk csak az lehet, hogy erősítjük mindazon eszközzeinket, amelyek a tengeri kereskedelmünk fejlesztésének céljaira szükségesek.

UJDONSÁGOK.

Lapunk legközelebbi száma a Vízkereszt ünnepe miatt csütörtökön délután a rendes időben jelenik meg.

— **A kormányzó Budapesten.** Nákó Sándor gróf kormányzó ma este 6 órakor Budapestre utazott.

— **Magnás asszonyaink a magyar kör bálján.** A fiumei magyar kör elnöksége ma újból felkereste Nákó Sándor gróf kormányzót és Wickenburg István gróf kormányzóhelyettesét, akiket megkértek, hogy a grófnők részvételét, illetőleg a bálanyai tisztség elfogadását a magyar kör február 2-iki báljára már most végleg biztosíthassák.

— **Kinevezés a fiumei révkapitányságnál.** A fiumei és magyar-horvát tengerparti kir. kormányzó, mint a m. kir. tengerészeti hatóság elnöke, Margan János m. kir. révbiztos m. kir. révkapitánynya nevezte ki.

— **A Szabad Lyceum — Sziciliáért és Kalabriáért** holnap, csütörtöki esti felolvasását, — amelyre jegyeket a Salamon-féle cukrászüzletben lehet előre váltani, — a kegyes célra való tekintettel, hétfőn, január 11-én meg fogja ismételni.

— **A kormányzó — Siciliáért.** Nákó Sándor gróf kormányzó ma 1000 koronát adott át Vio Ferenc dr. polgármesternek a délolaszországi földrengéskárosultak javára.

— **Eltűnt értékpapírok.** A budapesti államrendőrség megkereste a fiumei rendőrséget, hogy nyomozzon a helybeli zálogházakban azok után az értékpapírok után, amelyek néhány héttel ezelőtt mérgezési tünetek között meghalt Dantiniu román szenátor hagyatékából eltűntek. A rendőrség az annak idején nagy feltűnést keltett mérgezési eset napjától — november 25-étől keresi az eltűnt értékpapírokat.

— **Fiumei tanárok becsületsértési pöre.** A fiumei kir. törvényszék felebbviteli tanácsa tegnap ülést tartott, amelyben Kömley bíró előadásában megsemmisítette a járásbírósnak azon végzését, amelyvel visszautasította Kőszegi László tanárnak Fest Aladár igazgató ellen is folytatba tett vád alá helyezési kérelmét. Ennek következtében az igazgatót a két tanárral egyetemben fogja a járásbírósnak az ügy legközelebbi tárgyalására beidézni.

— **Egy öregasszony tüzhalála.** Az óvárosi via S. Agostino 2. számú házában padlásán tegnap este halálos szerencsétlenség történt. Ocoz Teréz 77 éves zöldsegárusító öregasszony tegnap este, mikor hazament, vacsoráját a tűzhelyre állította s azután fáradtan szundikálni ment.

Később, fél 11 óra körül a házban valakinek feltűnt, hogy az asszony szobájából füstgomolyok tudulnak ki. Közelebb ment és érezte, hogy erős füstszag árad ki Ocoz Teréz szobájából. Erre segítségért kiabált, mire többen összeszaladtak, fölmentek az asszony lakása elé s mikor az erős dörömbölésükre sem kaptak feleletet, fölfeszítették az ajtót s behatoltak a lakásba. Itt azután szörnyű látvány tárult eljűk. Ocoz Teréz alétlan a földön feküdt, testén a ruha égett s mellette egy összetört petróleumlámpa feküdt. A tüzet hamarosan eloltották. A szerencsétlen öregasszony kis idő

mulva rettentő fájdalmak közt meghalt. A helyszínére kiért Jellouscheg dr. orvosnak már nem sok dolga akadt a halottal. Az elégett asszony holttestét a temető halottasházába vitték.

— **Földrengés Magyarországon.** Szombat este Érmindszent, Kisfalud és Szentkirály szatmármegyei községekben igen erős és körülbelül egy percig tartó földrengés volt. Alföldi órák megálltak, a képek a falról leestek. Az emberek kétségbeesetten rohantak ki a házaikból és jó hosszú ideig nem mertek oda vissza térni, mert félték, hogy a földrengés megismétlődik. A lakosság félelmét nagyban növelte a borzalmas következményű olaszországi földrengés. Csak néhány értelmes ember fellépése és okos rábeszélése tudta lassankint lecsendesíteni a felizgatott kedélyeket.

— **Sikkasztó ügynök.** Sohr Géza, a „Standard“ olajipargyar igazgatója a rendőrségnél feljelentést tettett Gelb György ügynök ellen, aki a társaság behajtott követeléséből mintegy 300 koronát elsikkasztott. A rendőrség az ügyet átette az ügyészséghez.

— **Fenyegetés gyujtogatásra.** Stimpfel Ferenc pénzügyőr ma hajnalban bekísérte a rendőrség mlaccai osztályához Lenac Pál munkást, ki azzal fenyegetőzött, hogy fel fogja gyujtani a petróleumgyárat. A rendőrség azonban nem akarta letartóztatni Lenacot, mert az volt a volna a véleménye, hogy ez csak részegségében használta a fenyegetést, mire Stimpfel pénzügyőr bekísérte a munkást a pénzügyőri lakományába s reggelig ott tartotta benn, amikor aztán egy pénzügyőri tiszttel jegyzőkönyvet vettek fel az esetről.

— **Meglopott munkás.** Krivicich Angyal 29 éves munkás megjelent a rendőrségen és előadta, hogy átutazóban van s miután nem talált szállást, tegnap előtt éjjel a Mária Terézia mólón egy farakás mellett feküdt. A hideg miatt körülbelül 2 óra után fölébredt s észre vette, hogy mellette valaki fekszik. Eltávozott onnan, de csakhamar észre vette, hogy hiányzik 140 koronája. Visszament a fekhelyére, de az ismeretlen embert már nem találta ott. Mivel a pénzt minden valószínűség szerint az ismeretlen ember lopta el tőle, kéri a rendőrséget, hogy nyomozza ki és tartóztassa le a tolvajt.

— **Egy szerető merénylete.** A susáki Via delle Fabriche, Sarinich-féle házában tegnap este Zabocek Lajos glankai (Stajersorszag) illetőségű papirgyári munkás összeveszett Gaissek Katalin munkásnővel, akivel vadházasságban élt. A fiatalember fejszét kapott elő s azzal agyon akarta ütni kedvesét, de ez szerencsére elhajlott a baltaütés elől, úgy, hogy csak kisebb sérüléseket szenvedett. A megsebesített leányt a mentőállomásra kísérték, a merénylőt pedig letartóztatták.

— **A „Pannonia“ Fiumében.** A Cunard társaság „Pannonia“ gőzöse ma Livepoolból úresen ideérkezett. A „Pannonia“ szombattig marad itt, amikor a kivándorlókkal Newyorkba fog indulni.

— **Kirándulások a tengeren.** A magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság gőzösei kedvező idő esetén, szerdán f. évi január 6-án a következő kirándulásokat fogják rendezni:

Cirkvenicába és Noviba a „Szamos“ termes gőzessel d. e. 10:30 órakor; visszajövet Noviból délután 3 órakor és Cirkvenicából d. u. 3:30 órakor. Menetár oda és vissza személyenkint 1.50 korona.

Abbaziába a „Volosca“ és „Stefánia“ szajon-gőzösökkel d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12-kor, délután 2, 3, 4, 5 és 6 órakor. Utolsó indulás Abbaziából Fiuméba 6 órakor. Menetár oda és vissza személyenkint 1.20 korona.

Ikába és Lovranába a „Sava“ gőzessel délután 2.30 órakor, érintve Voloscat és Abbaziát. Visszaindulás Ikából este 6 órakor, érintve utjában Abbaziát is. Menetár oda- és vissza, személyenkint 80 fillér.

Fiuméből Abbaziába az „Istriano“ gőzössel omnibus vonal. Indulás Fiuméből d. e. 9:30 és 11:30 órakor, továbbá d. u. 1:30 és 4:30 órakor.

Abbaziából Fiuméba az „Istriano“ gőzössel d. e. 10.30 órakor és 2:30, 5:30 órakor. Menetár személyenkint 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

Távirat ◀▶ Telefon.

A délolaszországi földrengés.

Messina, jan. 5. Most már bőségesen érkeznek minden oldalról élelmiszerek és kötszerek. A „Rubatino“ gőzös Indiából jövet 80 mázsa élelmiszert szállított partra és 575 menekülttel és sebesülttel folytatta útját Genuába. A „Sardagna“ gőzös 1250 katonával s óriási mennyiségű élelmiszerral és 2000 asztallal érkezett ide.

Ma néhány embert több mint egy heti eltemetés után még élve huztak ki a romok alól. Köztük volt egy Mortale nevű bíró, kinek bordái eltörték és egy Amendola Mária nevű nyolc hónap óta áldott állapotban levő asszony aki egy egész hetet töltött a halott gyermekkel testében a romok alatt. Egy pap és egy öregasszony, midőn reájuk találtak, nem akartak a romok alól kijönni, azt mondván, hogy ott van minden pénzük a kötőrmelék alatt s ők azt nem hagyhatják ott.

Ma a „Banca Commerciale“ messinai fiókjának összeomlott irodájában 20,000 lírát találtak készpénzben.

Egy embert, aki egy házból kijöve a ház felé közeledő karabinierik előtt megfutamodott, lelöttek. 40.000 líra rablott pénzt találtak nála. Egy tengerészkatona revolverrel agyonlőtt egy embert, éppen midőn az egy halott asszony ujjáról egy gyűrűt huzott le. Az erős hullaszag miatt sok ember az utcán impregnált vattát hord az orrlukaiban.

Öngyilkosság a földrengés miatt.

Berlin, jan. 4. Firenzéből jelentik, hogy Bernheimer Mór ott letelepedett német kereskedő ama nagy károk következtében melyeket Messinában szenvedett, öngyilkos lett.

A segélyakció.

Róma, jan. 5. Minden oldalról óriási adományok érkeznek. Az északamerikai egyesült-államok nagykövete ma egy negyedmillió dollárt — egymillió 300 ezer lírát adott át az olasz vörös-kereszt egyesület elnökségének, mint az északamerikai vörös-kereszt egyesület ajándékát. Egyben közölte a nagykövet, hogy Roosevelt elnök indítványára az Egyesült Államok kongresszusa fél millió dollárt (harmadfélmillió líra) fog megszavazni a délolaszországi segélyakció számára.

Milánóban a gyűjtés eddig másfél millió lírát ért el.

Parisban eddig két millió frankot gyűjtötték a földrengés áldozatainak.

Szeged — Olaszországnak.

Szeged, jan. 4. A délolaszországi földindulás borzalmi emlékezetbe idézik a szegedi nagy árvízkatasztrófát. Olaszország akkor 150 ezer líra adományai segélyezte Szegedet. A hullámsírból feltámadt város lakossága nem feledte el az olasz nemzet szimpátiáját s a pár évvel ezelőtti földrengés alkalmával „Pro Calabria“ jelszóval akciót indított és jelentékeny összeget juttatott Olaszországba. Most megint ártir Lázár György dr. szegedi polgármester a tanácshoz, hogy Szeged városa elsőnek álljon az adakozók sorába ebből az országból. A tanács szombaton délelőtt rendkívüli ülést tartott és a messinai, valamint a reggio di calabriai földönfutók segítségére kétezer koronát szavazott meg.

A magyar főrendiház részvéte.

BUDAPEST, jan. 5. Dessewffy Aurél, a főrendiház elnöke, a messzinai földrengés alkalmából Giolitti olasz miniszterelnökhöz a főrendiház nevében megleghangu részvétsürgönyt intézett.

Komplikációk a Balkánon.**Háboru lesz?**

BÉCS, jan. 5. Milovanovic külügyminiszternek a skupstinában mondott beszédét és a skupstinának Ausztria-Magyarország ellen hozott határozatát itten háborus provokációnak tekintik. Különösen a szerb külügyminiszter ama szavait, hogy Ausztria-Magyarország két szerb ország lakosságát rabszolgákká tette s hogy Szerbia követeli Bosznia teljes autonómiáját európai ellenőrzés alatt, tekintik itt kihívásnak. Szerbia ugylászik provokálni akarja a monarchiát arra, hogy fegyverhez nyuljon, hogy így az európai hatalmak előtt ne kelljen magára venni azt a vádat, hogy maga kezdte a háborút.

A felhivatalos „Wr. Allg. Zeitg.” igen feltűnő betűkkel jelenti: A monarchia belgrádi nagykövete Forgách gróf utasítást kapott, hogy azonnal keresse föl a szerb külügyminisztert és kérjen felvilágosítást tőle, vajjon beszédének Ausztria-Magyarországra nézve sértő részeit tényleg elmondotta-e, amint ez a hírlapokban közölve van. Ha Milovanovic dr. ezt elismerné, akkor Forgách gróf föl fogja őt szólítani, hogy fejezze ki sajnálkozását a monarchiára nézve sértő szavainak elmondása miatt. Természetes, hogy ennek meg nem történte súlyos diplomáciai következményekkel fogna járn.

A miniszterelnök Bécsben.

BÉCS, jan. 5. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök ma ideérkezett s ezuttal 2 napig fog itt maradni, amelynek folyamán kihallgatásra fog menni a királyhoz s tárgyalni fog az osztrák és közös miniszterekkel, valamint az osztrák-magyar bank vezetőségével.

A királyi kihallgatáson katonai és bankkérdések kerülnek tárgyalásra; döntés azonban még nem várható, mivel a minisztertanács határozatait beható megfontolás és tárgyalás alá veszik Bécsben.

A helyzet tisztázása csak február végére várható.

Titkos tanácsosok a királynál.

BÉCS, jan. 5. A királyi napokban több magyar titkos tanácsost fog kihallgatáson fogadni. A kihallgatások a szőnyegen levő fontos politikai kérdésekkel vannak kapcsolatban.

A székesfehérvári postamerénylet.

SZÉKESFEHÉRVÁR, jan. 5. A tegnap agyonlőtt Kis Zoltán segédellenőr halála miatt a köz- és magánépületeken gyászlobogók lengenek. A temetésre az ország minden részéből jönnek ide a postahivatalnokok küldöttségben. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a megsebesült Berényi István és Szajkó József postaszolgáknak 1000—1000 korona jutalmat küldött s őket sürgöny útján altisztekké léptette elő. Kiss Zoltán özvegyének edig a temetési költségekre külön egy összeget küldött s részvétét fejezte ki a miniszter. Együttal postamesternői állással kínálta meg az özvegyet. Schmidt segédtisztának 500 korona jutalmat utalványozott a miniszter.

Öngyilkos földbirtokos.

BUDAPEST, jan. 5. Litvay Jenő gazdag földbirtokos, aki nejevel és fiaival már régebb idő óta itt a fővárosban a Bulyovszky-utcában lakott, ma reggel egy browning-revolverrel agyonlőtte magát. Felesége az öngyilkosság láttára eszméletét veszítette. Mikor az orvosok

megérkeztek, Litvay még élt, de amikor egy szanatóriumba szállították — utközben meghalt. Tegnap este még együtt volt a családjával s nyugodtan viselkedett. Azt hiszik, hogy hirtelen támadt idegbajrohamban lötte magát agyon.

Hentaller Vöröss ellen.

BUDAPEST, jan. 5. A budapesti törvényszék vizsgálóbírája ma hallgatta ki Hentaller Lajos országos képviselőt abban a perben, amelyet Vöröss László volt kereskedelmi miniszter ellen indított. Hentaller a kihallgatásakor fenntartotta a vádját, hogy t. i. Vöröss László miniszter korábban jogtalanul utalványozott ki olyan összegeket, amelyekre neki semmi törvényes fedezete nem volt!

Szomorú statisztika.

NÁPOLY, jan. 4. A messzinai áldozatokról hivatalosan ezt a statisztikát állították össze: meghalt: 1 közlegény kivételével a 83. gyalogezred egész legénysége, a 22. gyalogezred 1., 2., 3., 4., 9., 10. és 15. századai az utolsó száz emberig odavesztek és a 89. gyalogezred katonái közül csak 5 aluszt menekült meg. Meghaltak a karabimerek, a pénzügyőrök, a hajózási társulatok egész személyzete, a szeminaristák, a városi hivatalnokok és a községtanács valamennyi tagja. Derigo püspök, aki csodálatosan menekült meg, a püspöki palotának dűledező épületében maradt. A vallás vigaszával látja el az inséges népet és nem mozdul romokban heverő rezidenciájából, pedig a feloszlott holttestek szaga miatt lélegezni is alig lehet.

Elhunyt festőművész.

BÉCS, jan. 5. Szamosy László ismert magyar festőművész az itteni közórházban ma 42 éves korában meghalt.

Egy nagykövet balesete.

Róma, jan. 5. Lützov gróf magyar osztrák valikáni nagykövet ma délelőtt sétalovaglásra ment, miközben a lova valamitől megbokrosodott, a nagykövetet levelete magáról, úgy, hogy súlyos zúzódási sebeket szenvedett s az orrcsontja is eltört.

Véres verekedés Triesztben.

TRIESZT, jan. 5. Tegnap este szlovén és szociálista munkások között véres összeütközés volt itt, amelynek folyamán többen súlyosan megsebesültek. A rendőrség közbelépése megakadályozta a további vérontást s több verekedőt letartóztatott.

Dr. Pachany A.

fogorvos Fiumében (Zmaič ház)
visszaérkezvén utazásáról
működik rendszeren d. e. 9—12 s d. u.
2—6.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek.
Érdekes és tanulságos. A tanulóifjuság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten csudaszép felvételekben

A francia Svájcz a Genfi tó és a Mont-Blanc.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg felelnek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Modern házban

irodacélokra is alkalmas szoba előszobával, butorral vagy anélkül, azonnal kiadó. Cim a kőhivatalban.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Budapesti női szabónő

jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

SEILER SUSÁK,

Strossmayerova ulica 68 (Ružić villa 1)
II. em. 17.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kezelés-láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálokra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz diszfűlések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást kér

mély tisztelettel

Schön I.

Corso 7, Jellusich fényképész házában.

Nem kell szabóadósság!

Készülnek saját műhelyemben uri öltönyök mérték szerint s tiszta 28.— frtért gyapjuszövetből

Seiler Ármín Fiume, Corso 16 I. emelet.

Levelezőlap meghívásra mintákat s szabász házhoz küldök.

Élő virágcsokrot,

koszorút, virágdiszítést bármely alkalomra izléselesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárójában).

Cserepes növényben nagy választék.

VI. évfolyam

VI. évfolyam

A TENGERPART

Fiume és az Adria partvidékének legelterjedtebb magyar napilapja január 1-én
hatodik évfolyamába lépett.

A TENGERPART

minden ízében független napilap, amely sem a hatalom sem magánemberek szolgáltatában nem áll. Minden szava olvasóközönségének és a közérdekért íródik. Fiume magyar sajtójának fejlődésében

A TENGERPART

határkövet jelent. Kikötővárosunkban ez az első állandó magyar napilap, melyet nem az államhatalom tart fenn, hanem a fiumei magyarság odaadó pártfogása és szeretete, hogy a mind fékelenebbé váló nagyolasz és nagyhorvát törekvésekkel szemben megvédje saját egzisztenciális érdekeit ezen a tengermosta magyar földön.

Kérjük minden fiumei magyar ember szeretetét és támogatását a jövőben is, hogy fokozott erővel és minél előbb nagyobb terjedelemben szolgálhassuk Fiumében a magyar fajt, a magyar kulturális és a magyar közgazdasági érdekeket.

A TENGERPART előfizetési ára: 1 évre K 24.— félévre K 12.— negyedévre 6.— 1 óra K 2.—

Tisztviselők kedvezményes áron kapják „A TENGERPART-ot.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fiume, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

VI. évfolyam

Telefon 229

VI. évfolyam

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni,
hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvetttem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyes, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak
Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat:
Különféle hurkák Vasárnap: Kifűző töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 2+ frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!
Tulajdonos: Ladányi György.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121 sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda
a villamos vasut mentén. Villamos világítás,
lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D' Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Telefon száma 19.

Raktárak: Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat hazai gyártmányu

Excelsior zománcedényekben

Berndorfi Krupp-féle nickel-edényekben

és mindenféle konyha- és háztartási cikkekben.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2^{1/2}-3 lirától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:

Fratelli Scattola.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrassy
(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —
Magyar lapok! — Modern kényelem!

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében.)

és minden drogériában és fodrászüzletben

Venier Penzió és Vendéglő

Velence Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítással.
Éttermek kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitűnő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) **Marco Venier.**

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron.

— és étlap szerint. —
Tulajdonos: **Leopold Alfred**